

Irina IONESCU

Exclusiv valoare simbolică

Textele primilor noștri dramaturgi (în marea lor majoritate: traduceri, adaptări, localizări) au prilejuit de-a lungul timpului montarea unor spectacole adorabile (în regia Sandei Manu, cele mai recente dintre ele), pentru că, dincolo de intrigile ușurele pe care le conțin, propun personaje credibile, bine definite și mai ales ofertante. Permit regizorilor și actorilor să improvizeze, să dezvolte schemele scrise și să construiască, pe baza elementelor existente, situații și replici noi. Sunt sau pot fi exerciții de scenă foarte bune.

Molto, gran' impressione într-o soarea la teatru prezintă fragmente din aceste texte, fiind un spectacol despre începuturile timide ale artei scenice în România, despre cum se făcea teatru (culisele care păstrează secretele meseriei vor fascina, probabil, mereu) și despre motivațiile diverse ale primelor grupuri de inițiativă.

Textul acestui spectacol, un eseu teatraliza(n)t de fapt, se concentrează însă pe sublinieri ideologice și declamație. Asumă ideea că teatrul jucat pe scena unei instituții suficientă importanță personajelor. Adică, tocmai acelor elemente care, printr-o valorificare ingenioasă a talentului și a experienței actorilor din distribuție, ar fi putut să aducă în prim-plan comedia de bună calitate.

Nu conține scene de violență, nu este vulgar sau de șoc cum sunt, după părerea regizorului, majoritatea spectacolelor de succes în teatrul românesc de astăzi, dar nici nu reușește să revitalizeze scrierile aduse în discuție. Vorbește despre importanța și valoarea reperelor istorice, fără să ofere o demonstrație onorabilă, care să-i susțină afirmațiile.

Încercările de a storce aplauzele spectatorilor folosesc, pe rând, caricatura, travestiul, chiar extinderea spațiului de joc spre sală, astfel încât, să nu lipsească elementele de surpriză și inversarea punctelor de atracție. Sunt adaptate chiar, pentru un plus de ritm și energie, dansuri celebre în industria muzicală (pe acorduri celtice, în original). Tertipurii și invenții regizorale ce contrastează totuși puternic cu idealismul textului, pentru care nici cromatica națională nu părea să se preteze asocierii cu obiecte vestimentare invizibile, în mod normal.

Pentru eforturile de a trece rampa (și la propriu, de această dată) pot fi menționați foarte mulți dintre actorii din distribuție: Magda Catone, Ovidiu Cuncea, Silviu Biriș, Monica Davidescu, Raluca Petra. Actori cu ani buni de experiență în roluri de comedie, pentru care *emploi*-ul nu mai pune bineînțeles nici un fel de probleme. Coregraful Florin Fieroiu își face și el simțită prezența, jocul actoricesc fiind direcționat, mai ales pe durata monoloagelor, spre mult mai multă mișcare, decât ne-am fi așteptat. Ileana Stana Ionescu și Mircea Albulescu pot fi revăzuți, în roluri de mici sau foarte mici dimensiuni de această dată, cu aceeași prezență și putere de dominare a spațiului teatral.

Obligație repertorială, cu valoare simbolică și subvenții de la bugetul de stat, montarea lui Dan Tudor nu prezintă garanțiile longevității unui succes de casă și nu se anunță a fi nici răsfățata premiilor de specialitate. În condițiile în care, „mahalagii nu sunt mofturoși”, rămâne pentru publicul larg o alegere posibilă, într-un teatru democratic, pe gustul fiecăruia.